

Ohlédnutí za Mezinárodní vodohospodářskou konferencí VODA ZLÍN 2018

Marek Coufal

Stalo se již dlouholetou tradicí, že se v polovině měsíce března ve Zlíně scházejí vodohospodářští odborníci z České republiky i Slovenska, aby se rozdělili se svými kolegy o své zkušenosti na vodohospodářské konferenci. Nejinak tomu bylo i letos, a tak se ve dnech 15. a 16. března ve zlínském Interhotelu Moskva již po dvacáté druhé konala Mezinárodní vodohospodářská konference VODA ZLÍN 2018. A tradiční zůstaly i tematické okruhy konferenčních přednášek, které se zabývaly novinkami, zkušenostmi z úpravy vody, dopravy vody, legislativy ve vodárenství, financování, dotační politiky, prognózami vývoje a potřebou vody.

Úvodní slovo při zahájení konference

Prezence účastníků konference

Po zahájení a úvodních slovech pořadatelů a čestných hostů se slova ujali přednášející. Obor zásobování obyvatelstva pitnou vodou má v novodobé historii více než stoletou tradici. Úvodní konferenční příspěvky – **Charakteristika oboru vodovody a kanalizace v ČR** Ing. Františka Baráka a **Historický vývoj organiza-**

ce a řízení veřejných vodovodů prof. Dr. Ing. Miroslava Kyncla přinesly posluchačům zajímavé informace o historii i současnosti zásobování obyvatelstva pitnou vodou, a také o vývoji vodohospodářské legislativy. Legislativě pak byla věnována i následující přednáška. Implementací novelizované Evropské směrnice 98/83/EC se zabýval příspěvek Ing. Radky Huškové **Kontrola kvality vody ve světle nové legislativy**. V říjnu 2017 byla vydána novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, čímž Česká republika dostala závazku vůči EU v oblasti právních předpisů pro pitnou vodu. V příspěvku byla podrobně popsána implementace těchto novelizovaných právních předpisů, včetně nového pohledu na vykazování kvality pitné vody.

Dostupnost kvalitní pitné vody je trvale aktuálním celosvětovým tématem. Na jiný kontinent zavedl posluchače příspěvek Jana Faltuse **Problematika správy vodních zdrojů na africkém venkově**. Organizace Člověk v tísni působí od roku 2003 mimo jiné i v Etiopii, která je jednou z nejchudších zemí na světě. Podílí se zde také na řešení problému dostupnosti nezávadné pitné vody, s nímž se africké země obecně potýkají. Samotné investice do budování nové infrastruktury bez zajištění udržitelné správy již existujících zdrojů však nejsou dlouhodobým řešením. Na příkladu woredy (správní celek/obdobu okresu) Alaba příspěvek ukázal současný stav i hlavní úskalí a problémy účinné správy vodních zdrojů. Jako hlavní problém označil absenci strategického plánování, a dále pak nedostatek prostředků k rychlé a efektivní správě vrtů, nedostatečnou kvalifikaci techniků, nejasný status vodních komisí. Specifickým problémem woredy Alaba je pak obsah fluoru ve vodě, který je dán místními geologickými podmínkami.

Ve vodohospodářské praxi jsou průběžně připravovány a prováděny rekonstrukce nejrůznějších stávajících vodohospodářských objektů. Je to kontinuální proces, který poskytuje mnoho témat a cenných zkušeností, jak ve fázi projekční, tak ve fázi realizační. Zkušenosti ze stavební praxe přinesla přednáška autorské dvojice Ing. Richarda Schejbala a Ing. Tomáše Parkana **Poznatky z návrhů a provádění rekonstrukcí stavební částí vodárenských objektů**. Příspěvek zaměřený na několik oblastí monitorování a provádění rekonstrukcí stavební částí vodohospodářských objektů poutavým způsobem přinesl zkušenosti autorů získané při projektových přípravách a autorských dozorách. Dalším velmi zajímavým příspěvkem přinášejícím zkušenosti z realizace rekonstrukce vodárenského objektu byla přednáška autorů Ing. Jana Klesy a Ing. Martina Kubizňáka **Rekonstrukce vodojemu Laurová – vyvložkování vnitřního povrchu nádrží**. Tento příspěvek s množstvím doprovodných fotografií poutavým způsobem ukázal netradiční realizaci vy-

vložkování nádrže vodojemu vystýlkou tvořenou svařovanými plastovými deskami. Zajímavým bodem bylo také řešení betonových podpůrných sloupů, kdy bylo využito plastových potrubí tvořících ztracené bednění. Membránové regulační ventily si za posledních dvacet let získaly nezastupitelné místo ve vodním hospodářství. Širokou škálu využití membránových regulačních ventilů ukázala přednáška Ing. Jiřího Ševčíka **Zkušenosti s regulačními ventily CLA-VAL a typy, jak snížit pořizovací a provozní náklady**. Současné regulační membránové ventily s doplněním o komunikační jednotky umožňují sofistikovaná řešení mnoha problémů na vodovodních sítích. Velký praktický přínos také mělo obohacení přednášky o typy servisních techniků pro návrh a údržbu. Zkušenosti publikované v těchto přednáškách byly přínosné zejména pro kolegy z řad projektantů i zástupců vodohospodářských společností vystupujících v rolích stavebníků.

Kolegové ze Slovenské republiky se prezentovali přednáškami z oblasti úpravy vody. Kolektiv autorů ve složení doc. Ing. Danka Barloková, Ph.D., doc. Ing. Ján Ilavský, Ph.D., Dpt. Viliam Šimko a Ing. Ondřej Kapusta, Ph.D., připravil přednášku s názvem **Úprava vody a jej budúcnosť v podmienkach Slovenska**. Příspěvek se zabýval problémy vybraných úprav vody na Slovensku. Závěrečné konstatování příspěvku, že „vzájemná výměna zkušeností je neefektivnější způsob jak překonat těžkosti, které více či méně provázejí každou rekonstrukci úpravny vody“, plně vystihuje ducha pořádání vodohospodářských konferencí, na kterých vodohospodářští odborníci sdílejí své poznatky a zkušenosti. Autorský kolektiv doc. Ing. Ján Ilavský, Ph.D., doc. Ing. Danka Barloková, Ph.D.; Ing. Ivana Marko a RNDr. Jana Tkáčová, Ph.D., prezentoval příspěvek s názvem **Sorpčné materiály pre odstraňovanie bromičnanov z pitnej vody**, v němž shrnul výsledky laboratorních experimentů sledujících účinnost vybraných sorpčních materiálů při odstraňování bromičnanů z vody. Bromičnany jsou dle Agentury na ochranu životního prostředí (EPA) považovány za potencionálně karcinogenní, a proto jsou zkušenosti s jejich odstraňováním z pitné vody značným přínosem.

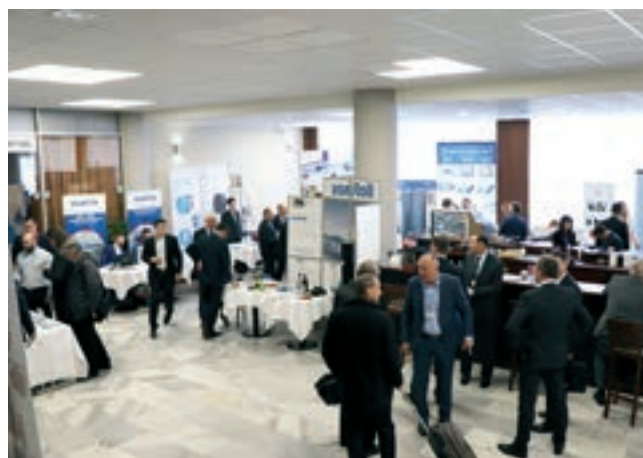
Odstraňování mikroznečištění z pitné vody stále zůstává aktuálním tématem. Mgr. Ing. Jiří Beneš připravil přednášku **Význam ozonizace při odstraňování mikroznečištění z pitné vody**, ve které se zabýval potenciální rolí ozonizačních procesů při odstraňování mikroznečištění z pitné vody, porovnání ozonizace s alternativní filtrací na granulovaném aktivním uhlí i přednostem kombinace obou procesů. Využití granulovaného aktivního uhlí se věnovala také přednáška Ing. Zdenky Jedličkové **Výskyt pesticidních látek v povrchové a pitné vodě a jejich sorpce na granulovaném aktivním uhlí**.

Velmi zajímavým příspěvkem byla přednáška kolektivu autorů Ing. Jaroslava Záhory, CSc., Ing. Petra Nohely a Ing. Jany Vavříkové s názvem **Vodní zdroj Březová nad Svitavou – dusičnany v podzemních vodách**. Příspěvek prezentoval výzkumy prováděné za účelem zjištění cest a podmínek úniku dusičnanů ze zemědělských půd do podzemí. Posluchači byli poutavým způsobem seznámeni s fakty, které ukazují na pozvolný nástup degračních změn v půdním profilu způsobených dlouhodobým používáním dusíkatých hnojiv za současného snižování dávek organické hmoty do půdy. Přednáška také přiměla účastníky konference zamyslet se nad tím, kam může svými důsledky vést nevhodné hospodaření na zemědělské půdě.

Dopravy vody se týkal příspěvek kolektivu autorů doc. Ing. Bohumila Štastrného, Ph.D., Ing. Filipa Horkého, Ph.D., Bc. Nikolý Švejdvové, doc. Ing. Ivy Čihákové, CSc., a Ing. Kateřiny Slavičkové, Ph.D. **Experimentální hodnocení výtlačných systémů**. Přednáška se dotkla častého problému ve vodárenství, kterým je provozování nesprávně navržených výtlačných systémů. Nízká účinnost čerpadel nevhodně navržených výtlačných systémů se pak ve svém důsledku odráží ve zvýšených nákladech

na provoz. Přednáška s množstvím doprovodného obrazového materiálu ve svém závěru varovala před zbytečným podceněním vyhodnocení stavu a funkčnosti výtlačných systémů.

Zajímavým vstupem byla přednáška **Přechod vodovodu města Vsetín na zásobování pitnou vodou bez použití chemické dezinfekce** kolektivu autorů Ing. Jana Ručky, Ph.D., Ing. Michala Korabíka, MBA, Ing. Markéty Rajnochové a Ing. Tomáše Sucháčka. Příspěvek posluchače v sále informoval o přípravách na odstavení chlorace pitné vody ve veřejném vodovodu ve Vsetíně. Účastníci konference byli seznámeni s fakty o vodovodu města Vsetín, jakostí dopravované vody, obecnými zásadami pro přechod na zásobování pitnou vodou bez použití dezinfekčních činidel na bázi chloru i postupem odstavení chemické dezinfekce.

Expozice firem v předsáli konference

Mikrobiální kontaminaci vod se zabývaly příspěvky kolektivu autorů Ing. Jany Zuzákové, doc. RNDr. Jany Říhové Ambrožové, Ph.D., Ing. Dany Vejmelkové, Ph.D., a Ing. Miroslava Ledviny, CSc., **Rychlé online detekční systémy indikace mikrobiální kontaminace vod** a **Možnosti monitoringu a detekce producentů geosminu a 2-MIB** kolektivu autorů Ing. Tomáše Munzara, doc. RNDr. Jany Říhové Ambrožové, Ph.D., Ing. Dany Vejmelkové, Ph.D., Ing. Jiřího Kosiny, Ing. Petry Hruškové a Mgr. Tomáše Brabence. Příspěvky se zaměřily na problematiku monitoringu povrchových zdrojů, u kterých se pravidelně vyskytují organismy ovlivňující organoleptické vlastnosti vody.

V průběhu obou konferenčních dní v sále zaznělo celkem 32 odborných přednášek a není možno v tomto krátkém ohlednutí ani v krátkosti všechny zmínit. Mnohé přednášky reprezentovaly spolupráci zástupců českého a slovenského vysokého školství s vodohospodářskými podniky a společnostmi z oboru vodního hospodářství. Tato spolupráce přináší důležité provázání teoretických a praktických poznatků a výsledky bývají užitečné pro všechny zúčastněné strany.

Mimo samotné přednášky měli návštěvníci konference možnost v předsáli navštívit expozice předních společností, zabývajících se výrobním, dodavatelským, obchodním i servisním programem v oboru vodního hospodářství. Tradiční součástí konference se stala také večerní ochutnávka moravských vín a na ni plynule navazující společenský večer, kde bylo možno formálně i neformálně pokračovat v živých diskusích o novinách a zkušenostech z oboru vodního hospodářství.

Na konferenci byla také připomenuta významná životní jubilea dvou významných osobností oboru vodního hospodářství a dlouholetých pravidelných účastnic konference VODA ZLÍN – prof. RNDr. Aleny Sládečkové, CSc., a Ing. Jany Hubáčkové, CSc. Obě

Ing. Pavel Adler, CSc., Ing. František Barák, prof. RNDr. Alena Sládečková, CSc., Ing. Jana Hubáčková, CSc.

dámy se výraznou měrou zasloužily o rozvoj oboru vodního hospodářství. Jménem organizátorů konference i ostatních účast-

níků byly oslavenkyním předány květiny společně s přáním pevného zdraví a mnoha úspěchů v dalších letech.

Konference VODA ZLÍN 2018 byla zorganizována společností MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a. s., a byla konána pod záštitou ministra zemědělství, Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR, z. s., hejtmána Zlínského kraje a primátora statutárního města Zlín. Mnozí účastníci uvítali zařazení konference do programu celoživotního vzdělávání České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Celý průběh konference se vyznačoval vysokou odbornou úrovní a také velmi přátelskou atmosférou. Spoluvytvoření této atmosféry bylo společným dílem všech zúčastněných. Na tomto místě nezbyvá než poděkovat všem účastníkům organizačních příprav konference, samotným posluchačům a zejména pak těm kolegům, kteří se prostřednictvím svých odborných příspěvků neváhali rozdělit o své odborné znalosti a zkušenosti s ostatními účastníky tohoto setkání.

Ing. Marek Coufal, Ph. D.

e-mail: marek.coufal@centrum.cz